



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIII. nimia in scribendo festinatio;

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

bus adfistere numquam voluerit, etiam si eodem ac ille contubernio uteretur: *εὐδαίμων*. A
 inquit Eusebius libr. 6. Histor. cap. 2. *ἐξ ἰν πῶδός ἑσθὴρα ἐκείνην, ἐξ ἰν ἰσοπέδος ἡ, ὡς
 ἀπὸ φησὶν φησὶ πῶς ἂν ἔμελλε, ἢ ἀπὸ φησὶν ἰσοπέδων* Servans Ecclesie regulam iam inde à puero,
 & ut ipse et alicubi loquitur, hæreson doctrinas abominans.

XIII. Suam præterea in scribendo festinationem Origeni nocuisse credibile est; nam
 cum tot inter curas animum distraheret, qua verba faciendo ad populum, qua Catechu-
 menos instituendo, qua munia omnia pietatis exequendo, non multum scilicet successivi
 supererat otij ad elaborandas scriptiones; proindeque quod piis exercitationibus impen-
 derat temporis, summa diligentia representabat, ut plus septem notarios scribendo defa-
 tigaret, tantumque librorum ediderit in publicum, ut mirabile sit. Quo factum est, ut sæpe
 eum *σοφιστικῶς* deprehenderimus; animo rebus intento, ad orationis compositionem in-
 curioso. Quid ergo mirum aliqua non satis caute dicta hinc interdum excidisse? B

XIV. Potissimum verò iuvat Origenem, quod quaestiones pleræque nondum fuerant
 Theologorum disputationibus ventilatae & illustratae, nec Ecclesiae decretis & sanctioni-
 bus definita. Avia ergo loca, & nullius ante solo trita peragantes Theologi, qua proxima
 ad verum videbatur via, hac ferebantur confestim, & aberrabant sæpe, sed venia digno er-
 rore, nondum recto tramite per Ecclesiam monstrato. Quod aliis igitur Patribus benigne
 condonari solet, idem ut indulgeatur Origeni æquum ac verum est. Quanam autem
 communi Ecclesiae consensu sua ætate recepta & probata essent, tum qua in utramque
 partem possent disputari, cauta distinctione fecerit ipse Origenes in Proœmio libri 1. *ἐξ
 ἀρχῆς*. In postremum hunc censum coniecit quaestiones de animæ origine, de natura An- C
 gelorum & Daemonum, de iis qua mundi ortum antecesserunt, & qua post eius interitum
 futura sunt, aliaque nonnulla. Eadem in simili causa usus est exceptione Hieronymus lib.
 2. Apolog. adv. Rufin. cap. 4, cum veteres Ecclesiae Scriptores, quorum codices errori-
 bus infecti sunt, excusare vellet: *Fieri potest ut antequam in Alexandria, quasi Daemonium meri-
 dianam, Arius nasceretur, innocenter quadam & minus caute locuti sunt, & qua non possint perverso-
 rum hominum calumniam declinare.* Reddimus itaque Hieronymo voces suas, & quod pro
 aliis valere vult, id ipsum pro Origene ut valeat, iure nostro postulamus.

XV. Denique cum in Epistola 65. qua est ad Pammachium & Oceanum, cap. 4, testi-
 ficetur Hieronymus, ut dictum superius à nobis est, errorum suorum Origenem pœni-
 tuisse, idque Fabiano Papæ ipsum significasse per literas, & temeritatis causam in Ambro- D
 sium retulisse, quod secreto edita publicasset; is ab omni hæreseos infamia plane vindici-
 catur, qua ij notantur duntaxat, qui temere pronuntiata pertinaciter defendunt. Optime
 id pro ingenij sui perspicacitate notavit Picus Mirandulanus art. 4, Apologia sua pro Ori-
 gene: verum minus recte addidit Origenem ante sexagesimum ætatis suæ annum multa ti-
 tubanter proposuisse, ut pote in Theologicis quaestionibus nondum satis subactum; qua
 vero deinceps elucubravit, puta libros contra Celsum, & Commentaria in Matthæum, ea
 tum scripsisse, cum iam Catholica veritas ipsi fuisset comperta: quasi non iidem compa-
 reant in iis errores, quos in prioribus admiserat.

XVI. Quoniam autem defensores Origenis pereensemus hoc capite, & qua illi tuen-
 do commoda esse possunt, summatim colligimus, locus non admonet, ut Apologia sub E
 nomine Pamphili pro eo scripta, cujus testimonium toto hoc opere sæpe adhibuimus, ve-
 rum ac legitimum auctorem indicemus. Lucubrationi huic à se Latinis literis reddita
 Pamphili nomen Rufinus adscripserat, uti hodieque adscriptum extat; & in Invectiva
 priore in Hieronymum tanquam à Pamphilo elaboratam laudaverat: quem secuti sunt
 deinde Auctor Prædestinati libr. 1. Hæc. 43, Socrates libr. 4. Hist. Eccles. cap. 27, & Ni-
 cephorus libr. 10. cap. 14. Rufino reclamavit Hieronymus, fucumque Lectoris factum
 conquestus est: at in assignando scriptionis hujus auctore varia diseruit. Nam in Proœ-
 mio in Dialogos adv. Pelagianos, & Apolog. 1. in Rufin. cap. 2, eam docet primum esse
 librum à sex libris, quibus constabat Apologia Eusebij pro Origene; ex eoque id esse ma-
 nifestum, quod in sequentibus Eusebij libris citetur ille primus; & in primo vicissim se-
 quentes; nihil Pamphilum, teste Eusebio, proprii operis condidisse: & in libro adv. Pe-
 lag. ad Ctesiph. cap. 2, *Fecerat hoc, inquit, & in aucti Pamphili martyris nomine, ut libram pri-
 mam sex librorum defensionis Origenis, Eusebij Cæsariensis, quem fuisse Anianum nemo est qui nesciat,
 nomine Pamphili martyris prænotaret: & libr. 6. in Ezech. cap. 18, Nec mirum si gentilem Philoso-
 phum in maxyren & Romana urbis Episcopum transfulerit; cum Eusebij quoque Cæsariensis primam pro
 Origene libram, Pamphili martyris vocabulo commutavit; ut facilius tali laudatore libros impijssimos
 ab ipso Romanis conciliaret auctibus.* At in Epistola 65. ad Pammach. & Ocean. cap. 4, com-
 positum ab amicis Origenis & sectatoribus librum suspicatur, eoque facilius compositum,
 quod, nullis aliis à Pamphilo editis scriptionibus, ex earum confictu verum deprehendi
 non posset, additque supposititium hoc opus ad mille versus è principio libri sexti Euse-